

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2020. március 9., hétfő

Tartalomjegyzék

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végso előterjesztői indokolás a Magyarország Kormánya és Katar Állam Kormánya között a diplomata- és különleges útlevelel rendelkező állampolgáraik kölcsönös vízummentességéről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2020. évi II. törvényhez	470
Végso előterjesztői indokolás a polgári légi közlekedés szabályairól szóló EKLt-megállapodás I. mellékletének felváltásáról szóló EKLt vegyes bizottság 1/2019 határozatának kihirdetéséről szóló 2020. évi III. törvényhez	472
Végso előterjesztői indokolás a börtönsúfoltsági kártalanításokkal kapcsolatos visszaélések megszüntetése érdekében szükséges haladéktalan intézkedésekről szóló 2020. évi IV. törvényhez	473

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végso előterjesztői indokolás a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet és a javítóintézetek rendtartásáról szóló 1/2015. (I. 14.) EMMI rendelet módosításáról szóló 6/2020. (III. 6.) EMMI rendelethez	475
--	-----

II. Törvényekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a Magyarország Kormánya és Katar Állam Kormánya között a diplomata- és különleges útlevéllel rendelkező állampolgáraik kölcsönös vízummentességéről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 2020. évi II. törvényhez

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Jelen törvényjavaslat célja a Magyarország Kormánya és Katar Állam Kormánya között a diplomata- és különleges útlevéllel rendelkező állampolgáraik kölcsönös vízummentességéről szóló, 2019. október 22-én, Dohában aláírt Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kihirdetése.

A megállapodás létrehozására a Magyarország Kormánya és Katar Állam Kormánya között a diplomata- és különleges útlevéllel rendelkező állampolgáraik kölcsönös vízummentességéről szóló Megállapodás létrehozására adott felhatalmazásról szóló 81/2009. (X. 16.) ME határozat adta meg a felhatalmazást. Ennek alapján a felek szakértői a szerződés szövegének kialakítása érdekében egyeztetéseket folytattak, melynek nyomán a megállapodás szövegét kölcsönös egyetértésben megállapították. A Megállapodás szövegének aláírására a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 5. § (2) bekezdése szerint szükséges felhatalmazást a Magyarország Kormánya és Katar Állam Kormánya között a diplomata és különleges útlevéllel rendelkező állampolgáraik vízummentességéről szóló Megállapodás szövegének végleges megállapítására adott felhatalmazásról szóló 103/2019. (IX. 12.) ME határozat biztosítja, melynek birtokában a megállapodást 2019. október 22-én Dohában írta alá a két ország külpolitikáért felelős minisztere.

A Megállapodás célja, hogy biztosítsa a magyar és a katar diplomata- és különleges útlevelek birtokosai számára a kölcsönös vízummentes beutazást, és a 180 napon belüli legfeljebb 90 napi vízummentes tartózkodást Magyarországon és Katar Államban. Az állami vezetők, valamint a hivatalos célból utazó képviselők és diplomaták részére biztosított vízummentesség nagymértékben segíti a két ország közötti politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok szorosabbra fűzését. A szerződés tekintettel van Magyarország európai uniós és schengeni tagságából fakadó kötelezettségeire.

Érvényes ilyen típusú útlevéllel rendelkező magyar, illetve katar állampolgárok tehát száznyolcvan napos időszakonként kilencven napot meg nem haladó időtartamra vízum nélkül utazhatnak be a másik Fél területére, illetve ott tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodhatnak.

Ugyanakkor az egyik Félnek a másik Fél területén működő diplomáciai vagy konzuli képviseletein szolgálatot teljesítő azon állampolgárok, akik érvényes diplomata- és különleges útlevéllel rendelkeznek, valamint ezen személyekkel közös háztartásban élő családtagjaik előzetesen kiállított vízum birtokában léphetnek a másik szerződő Fél államának területére.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdése alapján kerül közzétételre az Indokolások Tárában.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Megállapodás a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) alapján nemzetközi szerződésnek minősül, ezért kötelező hatályának elismerésére az Nsztv. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Nsztv. 7. § (1) bekezdés a) pontjára, és (3) bekezdésére figyelemmel, a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés ad felhatalmazást, és az törvénnyel kerül kihirdetésre.

A 2. §-hoz

Az Nsztv. 7. §-ában foglaltak szerint a kihirdetés az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozik. A Megállapodást – szövege végleges megállapítását követően – az Nsztv. 9. § (1) bekezdése értelmében törvénnyel szükséges kihirdetni.

A 3. §-hoz

Az érvényes diplomata- és különleges útlevelel rendelkező magyar, illetve katarai állampolgárok száznolcva napos időszakonként kilencven napot meg nem haladó időtartamra vízum nélkül utazhatnak be a másik Fél területére, illetve ott tartózkodásra jogosító engedély nélkül tartózkodhatnak.

Ugyanakkor az egyik Félnek a másik Fél területén működő diplomáciai vagy konzuli képviseletein szolgálatot teljesítő azon állampolgárok, akik érvényes diplomata- és különleges útlevelel rendelkeznek, valamint ezen személyekkel közös háztartásban élő családtagjaik, amennyiben tervezett tartózkodásuk a fent említett időtartamot meghaladja, előzetesen kiállított vízum birtokában léphetnek a másik szerződő Fél államának területére. Az említett személyek az akkreditációjukat követően vízum nélkül tartózkodhatnak a másik Fél államának a területén a megbízatásuk időtartama alatt.

A Megállapodás rendelkezései nem mentesítik a személyi hatálya alá tartozó állampolgárokat azon kötelezettség alól, hogy ott tartózkodásuk ideje alatt a másik Fél államának a beutazásra, tartózkodásra, munkavállalásra és jövedelemszerző tevékenység folytatására vonatkozó hatályos jogszabályait betartsák.

A Megállapodás biztosítja a Szerződő Felek azon jogát, hogy a beutazási vagy tartózkodási engedélyt megtagadják azon személyektől, akiknek a jelenléte közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okból nem kívánatos. A Megállapodás alkalmazását bármelyik Fél közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okból részben vagy egészben ideiglenesen felfüggesztheti. A felfüggesztés megkezdéséről és annak feloldásáról diplomáciai úton értesíteni kell a másik Szerződő Felet.

A Szerződő Felek a Megállapodás végrehajtása során felmerülő vitáikat és nézeteltéréseiket konzultációk útján rendezik, harmadik állam vagy nemzetközi törvényszék bevonása nélkül.

A 4. §-hoz

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba. A Megállapodás a 15. cikkének (1) bekezdése szerint, a Feleknek a hatálybalépéshez szükséges belső jogi követelményeik teljesítéséről szóló írásbeli, diplomáciai úton küldött értesítései közül az utolsónak a kézhezvételtől számított harmincadik (30.) napon lép hatályba.

A Megállapodás hatálybalépésének naptári napját, továbbá a kihirdető jogszabálynak a Megállapodás kihirdetéséről rendelkező 2–3. §-ának, valamint az 1. melléklet és a 2. melléklet hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben közzétett közleményével állapítja meg.

Az 5. §-hoz

A törvény végrehajtásáról a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

Végső előterjesztői indokolás**a polgári légi közlekedés szabályairól szóló EKL-megállapodás I. mellékletének felváltásáról szóló EKLt vegyes bizottság 1/2019 határozatának kihirdetéséről szóló 2020. évi III. törvényhez***ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS*

A jogszabály indokolásának az Indokolások Tárában – a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján – történő közzététele szükséges.

Az Európai Közösség és tagállamai és az Albán Köztársaság, a Bolgár Köztársaság, Bosznia és Hercegovina, az Egyesült Nemzetek Ideiglenes Koszovói Közigazgatási Missziója, a Horvát Köztársaság, az Izlandi Köztársaság, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, a Montenegrói Köztársaság, a Norvég Királyság, Románia és a Szerb Köztársaság között európai közös légtér létrehozásáról szóló többoldalú megállapodást (a továbbiakban: EKL-megállapodás) az Európai Közösség nevében 2006. június 9-én írták alá, majd a megállapodás valamennyi szerződő fél megerősítését követően 2017. december 1-jén lépett hatályba.

Az EKL-megállapodás szerint a felek célszerűnek találják az európai közös légtér szabályait az Európai Unióban hatályban lévő, a megállapodás I. mellékletében felsorolt, vonatkozó jogszabályokra építeni. Az EKL-megállapodás 17. cikk (3) bekezdés a) pontja szerint a megállapodás gondozására és megfelelő végrehajtásának biztosítására létrejött vegyes bizottság határoz az I. melléklet olyan felülvizsgálatáról, amely részeként integrálja az új jogszabályt vagy módosítást, szükség szerint kölcsönösségi alapon. Az EKLt Vegyes Bizottság 1/2019 határozatában – tekintettel a megállapodás 2017. december 1-jei hatályba lépésére – megállapította az EKL-megállapodás I. mellékletének új szövegét. Jelen törvényjavaslat célja az EKL-megállapodás módosításának kihirdetése.

*RÉSZLETES INDOKOLÁS***Az 1. §-hoz**

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 9. § (1) bekezdése értelmében az EKLt vegyes bizottság 1/2019 határozatát törvényben kell kihirdetni.

A 2. §-hoz

A § és a melléklet az EKLt vegyes bizottság 1/2019 határozat alapján az EKL-megállapodás I. melléklete módosításának hiteles magyar nyelvű szövegét tartalmazza.

A 3. §-hoz

A § a törvény hatálybalépésével összefüggő rendelkezéseket tartalmazza.

A 4. §-hoz

A § a törvény végrehajtásához szükséges rendelkezéseket tartalmazza.

Az 5. §-hoz

A § hatályon kívül helyező rendelkezést tartalmaz.

**Végső előterjesztői indokolás
a börtönsúfoltsági kártalanításokkal kapcsolatos visszaélések megszüntetése érdekében szükséges
haladéktalan intézkedésekről szóló 2020. évi IV. törvényhez**

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Kormány elítéli a börtönviszonyokkal kapcsolatos fogvatartotti sérelmek kártalanítására indított perek körüli visszaéléseket, amelyek súlyosan sértik a társadalom igazságérzetét, és elkötelezetten védi a bűncselekmények áldozatainak jogait és érdekeit. A Kormány nemzeti konzultációt kezd annak érdekében, hogy olyan új szabályozás születhessen, amely híven tükrözi az állampolgárok véleményét.

A nemzeti konzultáció eredményének megszületéséig, valamint az új szabályozás hatálybalépéséig a törvényjavaslat felfüggeszti az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási igény tárgyában hozott határozatban megítélt kártalanítási összegek kifizetését. Mindemellett pedig felhívja a Kormányt egy olyan új szabályozás kidolgozására, amely megszünteti a fogvatartotti kártalanítási rendszerrel kapcsolatos visszaélések lehetőségét, illetve, amelynek keretében a jelenleginél gyorsabb és hatékonyabb módon juthatnak érvényre az áldozatok és hozzátartozóik jogos követelései. Mindezekon túl a Kormány célja, hogy hosszútávon rendezze a problémakört azzal, hogy megszünteti a büntetés-végrehajtási intézmények zsúfoltságát, és javítsa a fogvatartottak elhelyezésének körülményeit, amelyek a kártalanítás kifizetésének alapvető okai.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §

A jogalkotó eredeti szándéka az volt, hogy a büntetés-végrehajtási intézmények túlsúfoltsága miatti, alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények ellensúlyozására egy hatékony és jól működő kompenzációs rendszert hozzon létre, amelyet a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 2017. január 1. napjával hatályba lépett módosítása vezetett be. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a kártalanítási rendszer ebben a formában nem megfelelő, azt visszaélésszerűen is lehet használni. Széles körben ismertté vált, a közvéleményt megrázó bűncselekmények miatt elítéltek is milliós nagyságrendű kártérítésekhez juthattak, miközben az áldozatok és hozzátartozóik esetében nem volt kellően hatékony igény-érvényesítésre lehetőség. Éppen ezért szükséges egy olyan új szabályozás kidolgozása, amely megakadályozza a visszaéléseket, és megfelelő lehetőséget ad az áldozati igények érvényesítésére. A Kormány célja, hogy az új szabályozást, annak fontossága miatt, még a 2020. tavaszi ülészakban elfogadhassa az Országgyűlés.

2. §

A Kormány célja nem a tüneti kezelés, hanem a teljes problémakör megoldása, azaz a büntetés-végrehajtási intézmények túlsúfoltságának – a kártalanítás alapvető jogalapjának – megszüntetése. Erre tekintettel rendelkezik úgy a törvényjavaslat, hogy legkésőbb 2020. szeptember 30-ig biztosítani kell, hogy a büntetés-végrehajtási intézetek átlagos kihasználtsága ne haladja meg a száz százalékot.

3. §

A rendelkezés a törvény hatálybalépésének időpontját határozza meg.

4. §

A kártalanítás intézményének megalkotása azt a célt szolgálta, hogy az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott az elhelyezési körülmények miatti jogsérelemmel arányban álló ellentételezést kaphasson. A kártalanítás kifejezetten személyhez kötött, az adott személy által elszenvedett sérelem kompenzációja. Emiatt, valamint a visszaélések elkerülése érdekében szükséges, hogy a kártalanításként járó összeg ténylegesen is közvetlenül az elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott kezéhez kerüljön. A rendelkezés értelmében ezt követően a kártalanításként megállapított összeg folyósítása kizárólag olyan fizetési számlára történik, amelynek a számlatulajdonosa és egyben a számla kizárólagos rendelkezési jogosultja az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott; büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott esetén pedig a büntetés-végrehajtási intézet által kezelt letéti számlára történik a folyósítás.

5. §

A törvényjavaslat a bűncselekmények áldozataira, illetve a fogvatartottakra vonatkozó kompenzációs rendszerek közötti megbomlott természetes egyensúly helyreállítása érdekében rendelkezik a kifizetések felfüggesztéséről az új szabályozás elfogadásáig, 2020. június 15-ig.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet és a javítóintézetek rendtartásáról szóló 1/2015. (I. 14.) EMMI rendelet módosításáról szóló 6/2020. (III. 6.) EMMI rendelethez

A tervezethez tartozó indokolás szövege a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (1) bekezdésére figyelemmel a Jat. 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A tervezet a következő két miniszteri rendelet módosítását tartalmazza:

- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: Nmr.),
- a javítóintézetek rendtartásáról szóló 1/2015. (I. 14.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Jr.).

Az Nmr. módosításának lényeges eleme annak megvalósítása, hogy a deregulációs céloknak megfelelően a rendeletben és annak mellékleteiben csak olyan szabályok szerepeljenek, amelyek az állampolgárok részére kötelező magatartási szabályokat fogalmaznak meg, és amelyek alkalmazhatóságát más jogi úton nem lehet megvalósítani. Erre tekintettel a módosítás hatályon kívül helyezi az Nmr. 3–5. és 8–10. számú mellékleteit. A hatályon kívül helyezésre javasolt mellékleteket a jövőben az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján és a Szociális Ágazati Portálon kell közzétenni.

Az Nmr. módosítása lehetővé teszi továbbá, hogy a gyermek számára biztosítandó élettér nagyságától el lehessen térni, ha minden más feltétel adott a gyermek nevelőszülőnél történő elhelyezéséhez. A nevelőszülői hálózatok vonatkozásában a szakmai program kötelező elemei kiegészülnek a nevelőszülő a gondozásában elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt ellátására megillető juttatások elszámoltatásáról szóló eljárásrenddel. A tervezet az óvodai és iskolai szociális segítő munkakör, a gyermekek átmeneti otthonában a gyermekfelügyelő munkakör, a bölcsődei ellátást nyújtóknál a kisgyermeknevelő munkakör képesítési előírásainál bővíti az elfogadható végzettségek körét.

Az ágazati, szakmai sajátosságokra figyelemmel szükséges az Nmr.-ben megteremteni, hogy a jubileumi jutalom alapjául szolgáló illetmény összegébe a bölcsődei ellátás szakmai dolgozóit megillető pótlékok beszámításra kerüljenek. A bölcsődei pótlék, valamint a szociális ágazati összevont pótlék a jubileumi jutalom alapjául szolgáló illetménybe történő beszámítása jelentősen hozzájárul a szakdolgozók munkájának anyagi és erkölcsi elismeréséhez.

Az Nmr. módosításának további célja, hogy a szabályozott szakmák felülvizsgálata keretében az Nmr. 2. számú mellékletében foglalt munkaköröket szakmacsoport szerint besorolja.

A Jr. módosítása a javítóintézetekben az iskolai tanár, tanító munkakörben foglalkoztatottak létszámminimumának megemelésére tesz javaslatot. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma Debreceni Javítóintézete korábbi Nagykanizsai Telephelye 2019. április 1-jétől önálló költségvetési intézménnyé vált. Ezt a változást szintén tartalmazza a tervezet. A módosítás emellett tartalmazza a szabályozott szakmák felülvizsgálatából eredő módosításokat is.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.